

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий морський гуманітарний інститут

Кафедра «Філологія»

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни Сучасні інформаційні технології у перекладі

Рівень вищої освіти	<u>Перший (бакалаврський) рівень</u>	
Програма навчання	<u>Освітньо-професійна</u>	
Галузь знань	<u>03</u>	«Гуманітарні науки»
Спеціальність	<u>035</u>	«Філологія»
Освітня програма	<u>Освітньо-професійна</u>	
Цикл дисциплін	<u>Професійні</u>	
Курс та семестр	2 курс 4 семестр	
Обсяг дисципліни	3 кредита ECTS / 90 академічних годин	
Види аудиторних занять	<u>Лекції, практичні заняття</u>	
Індивідуальні та (або) групові завдання	<u>Немає</u>	
Форми контролю	<u>Залік</u>	

Викладачі:

Юхимець Світлана Юріївна
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри «Філологія»
yukhymets.svetlana@gmail.com

Метою дисципліни «Сучасні інформаційні технології у перекладі» є формування системи знань в галузі комп'ютеризованого перекладу з іноземної мови українською і з української іноземною; забезпечити спеціальну підготовку майбутніх перекладачів відповідно до сучасних вимог до професіограми перекладача в контексті інформаційного академічного простору; формування повного і чіткого уявлення про задачі і проблеми застосування інформаційних технологій в перекладацькій діяльності; удосконалення навичок пошуку необхідної інформації в Інтернеті; удосконалення навичок роботи з електронними словниками (термінологічними базами даних, із системами автоматичного перекладу); опанування сучасними комп'ютерними технологіями перекладу (системи Machine Translation і Translation Memory).

Програмні результати навчання:

ПРН02. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН06. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН20. Мати навички роботи з використання програмного забезпечення, перекладацьких програм та електронних словників у професійній діяльності.

ПРН21. Володіти концептуально-методологічними знаннями про сутність лінгвістичних та перекладознавчих явищ для аналізу та розв'язання конкретних перекладознавчих проблем, навички використання термінологічного апарату перекладознавства, уміння перенести знання та вміння у перекладацьку практику письмового і усного перекладу різногалузевих текстів, використання новітніх перекладознавчих теорій та їх інтерпретацій;

знати:

- Сучасні комп'ютерні технології – Machine Translation і Translation Memory;
- Типи електронних словників і програм;
- шляхи автоматичного перекладу тексту залежно від поставлених лінгвістичних завдань;
- основні лінгвістичні ресурси та можливості Інтернет.

вміти:

- перекладати тексти різногалузевої спрямованості за допомогою систем автоматизованого перекладу в межах мовних пар: «англійська ↔ українська»;
- здійснювати редагування текстів перекладу.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійні
1	2			5	6
1	Тема 1. Інформаційні технології в перекладацькій діяльності. Інструментарій перекладача. Переклад як інтелектуальна діяльність. Принципи машинного перекладу	2	2		4

2	Тема 2. Автоматичний переклад. Інформаційні технології в перекладацькій діяльності.	2	2		6
	Тема 3. Системи комп'ютерного перекладу.	2	2		10
	Тема 4. Системи пам'яті перекладача (Trados 2019, TMs). Принципи роботи з програмою Trados.	2	2		10
	Тема 5. Створення термінологічної бази та пам'яті перекладу. Етапи редагування перекладу.	2	2		10
	Тема 6. Лінгвістичні проблеми машинного перекладу. Забезпечення та контроль якості перекладу (Xbench, Verifica).	2	2		10
	Тема 7. Локалізація перекладу. Переклад сайтів. Інформаційні ресурси для перекладача в Інтернеті.	2	4		10
	Всього	14	16		60

КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль навчальних досягнень здобувачів освіти за дисципліною забезпечується за допомогою поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль успішності – це систематична перевірка знань студентів, що проводиться викладачем під час аудиторних занять.

Підсумковий контроль успішності проводиться у формі заліку або екзамену.

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів спеціальності 035 Філологія ОНМУ, перший (бакалаврський) рівень, ОП «Технічний переклад у сфері морського бізнесу» однакова для всіх дисциплін і має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – диференційований залік	Аудиторна та самостійна навчальна робота	50
		Залікова контрольна робота	50

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Лінгвістичні основи інформаційних технологій у перекладі.
2. Переклад як аналітико-синтетичний процес.
3. Комунікативні особливості аналітико-синтетичного процесу.
4. Бази даних.
5. Метод моделювання.
6. Сфера практичної реалізації інформаційних технологій у перекладі.
7. Системи машинного перекладу.
8. Автоматичні словники.
9. Пам'ять автоматизованих систем перекладу.
10. Корпуси текстів.
11. Термінологічні бази даних.
12. Вкажіть назви та опишіть призначення програмних модулів, які входять до системи автоматизованого перекладу SDL Trados.
13. Опишіть технологію створення бази пам'яті перекладів за допомогою програмного модуля SDL Trados WinAlign, яка може бути використана при перекладі в SDL Trados Studio.
14. Що таке термінологічна база, в аспекті використання її в SDL Trados?
15. Опишіть призначення та особливості форматів зберігання даних (txt,
а. .doc, .xml, .log, .pjt, .sdltb).
16. Вкажіть програмні продукти, які призначені для здійснення автоматизованого перекладу і віднесені до CAT-систем (назва, тип ліцензії).
17. Опишіть технологію створення термінологічної бази із одномовного
а. тексту за допомогою програмного модуля SDL MultiTerm Extract , яка
б. може бути використана при перекладі в SDL Trados Studio.
18. Якими способами може бути наповнена порожня термінологічна база?
19. Опишіть призначення та особливості форматів зберігання даних (.rtf, .pdf, xdt, .tmx, .sdltm).
20. Вкажіть програмні продукти, які призначені для здійснення комп'ютеризованого перекладу і віднесені до систем машинного перекладу (назва, тип).
21. Опишіть технологію створення термінологічної бази даних.
22. Що таке база пам'яті перекладів.
23. Опишіть відмінність у застосуванні комп'ютерних систем машинного і автоматизованого перекладу.
24. Опишіть технологію створення термінологічної бази із двомовного тексту за допомогою програмного модуля SDL MultiTerm Extract , яка може бути використана при перекладі в SDL Trados Studio.
25. Які допоміжні інформаційні ресурси можуть бути використані при здійсненні перекладу і в чому полягає їхня сутність.
26. За якою структурою може бути побудована термінологічна база.
27. Які підготовчі дії необхідно провести із цільовим та вихідним текстом перед початком створення бази пам'яті перекладів

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література

1. Дарчук Н.П. Комп'ютерна лінгвістика (автоматичне опрацювання тексту). — К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. — 351 с.

Допоміжні джерела

1. An Introduction to CAT Tools (Translation Memory). - Keypot ^[1]_{SEP} corporation. URL:
<http://www.horsefrog.com/japanese-translator-patent/mod/resource/view.php?id=108>
<https://www.sdltrados.com/solutions/cat-tools/translation-101-what-is-a-cat-tool.html>
2. Bowker, Lynne. Computer-Aided Translation Technology: A Practical Introduction. - University of Ottawa Press, 2002. - 185 p. URL: <http://books.google.com/books?id=ly29-mc6dO0C> ^[1]_{SEP}
3. Google Translate (<http://translate.google.com>) ^[1]_{SEP}
4. OmegaT (<http://www.omegat.org>) ^[1]_{SEP}
5. SDL Multiterm (<http://www.trados.com>) ^[1]_{SEP}
6. SDL Trados (<http://www.trados.com>) ^[1]_{SEP}

Підпис викладача _____